

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska
Jerzy Ciemniowski
Janusz Grzelak
Marek Antoni Nowicki
Marek Safjan
Stefan Starczewski

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Zbigniew Hołda
Sekretarz: Adam Bodnar
Skarbnik: Elżbieta Czyż
Członek Zarządu: Janina A. Kłosowska

Warszawa, 18 marca 2009 r.

LIST OTWARTY

Helsińska Fundacja Praw Człowieka pragnie wyrazić zaniepokojenie pojawiającymi się od pewnego czasu głosami, których celem może być wywarcie nacisku na orzekających w ważnych i budzących społeczne zainteresowanie sędziów. Pojawiają się one w mediach, w debacie publicznej, w internecie lub przybierają formę anonimowych listów. W niektórych przypadkach mają wprost formę gróźb.

Niezależność sądów i niezawisłość sędziów to podstawowe zasady demokratycznego państwa prawnego wyrażone w zawartych w art. 173 i nast. Konstytucji RP. Są one kluczowe zarówno z punktu widzenia funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości jako takiego jak i realizacji prawa do sądu każdej jednostki. Niezależność sądów zakłada przede wszystkim oddzielenie organizacyjne i funkcjonalne sądownictwa od organów innych władz, tak aby zapewnić sądom pełną samodzielność w zakresie rozpoznawania spraw i orzekania. Z kolei niezawisłość polega na tym, że sędzia działa wyłącznie w oparciu o prawo, zgodnie ze swoim sumieniem i wewnętrznym przekonaniem. Szczególnie drastyczną postacią sprzeniewierzenia się obowiązkom łączącym się z zasadą niezawisłości jest naruszenie obowiązku zachowania przez sędziego bezstronności, co m.in. może polegać na dostosowywaniu treści wydawanych orzeczeń do sugestii płynących ze strony opinii publicznej czy poleceń przekazywanych sędziemu z zewnątrz.

Dbłość o poszanowanie niezależności sądów oraz niezawisłości sędziów powinna polegać nie tylko na gwarancjach instytucjonalnych, ale również na interweniowaniu gdy zasady te są naruszone lub zagrożone. Może to przybierać w szczególności formę prowadzenia rzetelnych postępowań wyjaśniających przypadki nacisków na sędziów oraz zapewnienia bezpieczeństwa osobistego sędziemu.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
PREZES ZARZĄDU
Danuta Przywara
Danuta Przywara